

Üniversitenin Organik Tarım bölümünde eğitim öğretim faaliyetleri sonucu elde edilen gelirin Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisinden muaf olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	67630374-2011-2-10/3-9
Tarih	07.08.2012

T.C.

SİVAS VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 67630374-2011-2-10/3-9

07/08/2012

Konu : Üniversitenin Organik Tarım bölümünde eğitim öğretim faaliyetleri sonucu elde edilen tarım ürünlerinin seranın bulunduğu yerde perakende satışından elde edilen gelirin, üniversitenin döner sermaye bir

İlgide kayıtlı talep formunda, ... Meslek Yüksekokulu'nun Organik Tarım bölümünde eğitim öğretim faaliyetleri kapsamında zorunlu olarak elde edilen tarım ürünlerinin ... Meslek Yüksekokulu tarafından seranın bulunduğu yerde perakende satışından elde edilen gelirin, üniversitenizin döner sermaye birimlerindeki laboratuvar ve atölyelerde firma veya gerçek kişilerin istekleri üzerine yapılan veya yapılacak olan test, ölçüm ve analizlerden (gaz sızdırmazlık muayenesi, taş-toprak su analizleri v.b.) elde edilecek gelirlerin ve ... ile kurumunuz arasında yapılan sözleşmelerde KOBİ proje destek program çerçevesinde firmalara sunulacak proje (İdari ve Destek hizmetleri faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler v.b.) değerlendirmelerinden elde edilecek gelirlerin Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisinden muaf olup olmadığı hakkında görüşümüz talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; aynı maddenin altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanununun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.3.1.) bölümünde iktisadi kamu kuruluşlarının ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususunda, Tebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde de iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesinin, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır. Ayrıca kazanç sağlama amacı olmasa dahi işletmenin konusunun ve faaliyetinin, her türlü mal ve hizmet satışı ya da bunlara benzer şekillerde olması ve devamlı surette yapılması durumlarında da dernek veya vakıflara ait iktisadi işletme olduğu kabul edilecektir.

İktisadi işletme tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya alınan malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerekir. Aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyecektir.

Aynı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; kamu idare ve kuruluşları tarafından tarım ve hayvancılığı, bilimi, fennî ve güzel sanatları öğretmek, yaymak, geliştirmek ve teşvik etmek amacıyla işletilen okullar, okul atölyeleri, konservatuvarlar, kütüphaneler, tiyatrolar, müzeler, sergiler, numune fidanlıkları, tohum ve hayvan geliştirme ve üretme istasyonları, yarış yerleri, kitap,

gazete, dergi yayınevleri ve benzeri kuruluşların kurumlar vergisinden muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 56 ncı maddesinin (b) fıkrasında, "Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri, genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanırlar." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ... Meslek Yüksekokulunun Organik Tarım bölümünde sadece eğitim öğretim faaliyetleri kapsamında üretilen ve yetiştirilen tarım ürünlerinin ... Meslek Yüksekokulu tarafından seranın bulunduğu yerde perakende satışından elde edilen gelir nedeniyle Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kurumlar vergisi mükellefiyeti söz konusu olmayacaktır. Ancak, eğitim ve öğretim faaliyetlerini aşacak boyutta üretim yapılması, dışarıdan işçi istihdam edilmesi, sipariş üzerine üretim yapılması veya ihale yoluyla iş alınması hallerinde ise Üniversiteniz bünyesinde oluşacak iktisadi kamu kuruluşu nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edileceği tabiidir.

Diğer taraftan, üniversiteniz döner sermaye birimlerindeki laboratuvar ve atölyelerde firma veya gerçek kişilerin istekleri üzerine yapılan veya yapılacak olan test, ölçüm ve analizlerden (gaz sızdırmazlık muayenesi, taş-toprak su analizleri v.b.) elde edilecek gelirler ve ... ile kurumunuz arasında yapılan sözleşmelerde KOBİ proje destek program çerçevesinde firmalara sunulacak proje (İdari ve Destek hizmetleri faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler v.b.) değerlendirmelerinden elde edilecek gelirler nedeniyle Üniversite bünyesinde oluşacak iktisadi kamu kuruluşu nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Yönünden:

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/3-g maddesine göre, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettiği birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri katma değer vergisine tabi tutulmuştur.

Söz konusu maddenin devamında; bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının, bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmamalarının, ikametgah ve işyerlerinin yahut kanuni merkez ve iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilendirmeye mani teşkil etmeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, üniversitelerin ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri, (b) bendinde ise tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya

yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetler, KDV den istisna edilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde de üniversitelerin hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşları işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerinin KDV den istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde Üniversiteniz ve bağlı birimlerinde kurulan döner sermaye işletmeleri tarafından bedel karşılığında süreklilik arz eden ve ticari faaliyet kapsamında kabul edilen işlemlerden KDV Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrası ile aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında KDV den istisna edilenler dışındaki diğer işlemler, KDV ye tabi olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026